

آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه - مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۱۹

بسمه تعالی

با صلوات بر محمد و آل محمد

وزارت راه و ترابری - وزارت کشور - وزارت بازرگانی - وزارت تعاون

وزیران عضو کارگروه توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت در جلسه مورخ ۱۹/۱۱/۱۳۸۷ به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت تصویبنامه شماره ۱۳۱۴۰۱/ت/۴۱۰۴۸هـ مورخ ۳۰/۷/۱۳۸۷ آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه را به شرح زیر تصویب نمودند:

آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه
با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات و عبارات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- ستاد: ستاد مدیریت حمل و نقل و سوخت

ب- شورای عالی: شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور

پ- شورای همتا: شورای هماهنگی ترافیک استان

ت- شورا: شورای اسلامی شهر

ث(اصلاحی ۱۳۸۸، ۰۸، ۰۴) سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر: سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر تابع شهرداری با اساسنامه مصوب که مدیریت و نظارت بر سامانه های حمل و نقل عمومی مسافر اعم از انواع تاکسی، ون، مینی بوس، مینیوس و اتوبوس را بر عهده دارد.

ج- سازمان مدیریت حمل و نقل بار: سازمان مدیریت حمل و نقل بار تابع شهرداری با اساسنامه مصوب که مدیریت و نظارت بر سامانه های حمل و نقل عمومی بار شهری اعم از شرکت های حمل و نقل بار شهری و حومه ای را بر عهده خواهد داشت.

چ- مدیریت حمل و نقل مسافر: مدیریت حمل و نقل مسافر در شهرهایی که دارای سازمان حمل و نقل همگانی هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر فعالیت سامانه های حمل و نقل مسافر را زیر نظر سازمان حمل و نقل همگانی بر عهده دارد.

ح- مدیریت حمل و نقل بار: مدیریت حمل و نقل بار شهرداری در شهرهایی که دارای سازمان حمل و نقل همگانی هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر حمل و نقل بار را زیر نظر سازمان حمل و نقل همگانی بر عهده دارد.

خ(اصلاحی ۱۳۸۸، ۰۸، ۰۴) مدیریت حمل و نقل بار و مسافر: مدیریت حمل و نقل بار و مسافر شهرداری در شهرهایی که فاقد هر یک از سازمان های یاد شده برای مدیریت امور حمل و نقل بار و مسافر هستند ایجاد شده و مدیریت و نظارت بر حمل و نقل بار و مسافر را بر عهده دارد.

د(اصلاحی ۱۳۸۸، ۰۸، ۰۴) شرکت حمل و نقل بار شهری: شخصیت حقوقی که با رعایت مفاد این آیین نامه و مقررات مربوط، با هدف حمل و نقل بار شهری موفق به اخذ مجوزهای لازم از شهرداری در حمل و نقل بار شده و تحت نظر شهرداری فعالیت می نماید.

ذ(اصلاحی ۱۳۸۸، ۰۸، ۰۴) شرکت حمل و نقل مسافر شهری: شخصیت حقوقی که با رعایت مفاد این آیین نامه و مقررات مربوط، با هدف حمل و نقل مسافر شهری موفق به اخذ مجوزهای لازم از شهرداری شده و تحت نظر موسسه یاد شده فعالیت می نماید.

ر- پروانه اشتغال به حمل بار و مسافر: مجوزی که برای اشتغال به حمل بار و مسافر توسط شخص حقیقی واجد شرایط تحت پوشش شرکت حمل و نقل برای مدت، خدمت، مسیر و محدوده معین، طبق این آیین نامه و سایر مقررات مرتبط، توسط شهرداری صادر می گردد.

ز- محدوده: بر اساس قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها - مصوب ۱۳۸۴ - محدوده شهر عبارت است از حد کالبدی موجود شهر و توسعه آتی در دوره طرح جامع و تا تهیه طرح مذکور در طرح هادی شهر که ضوابط و مقررات شهرسازی در آن لازم الاجرا است. شهرداری ها علاوه بر اجرای طرح های عمرانی از جمله احداث و توسعه معابر و تأمین خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی در چارچوب وظایف قانونی مرز کنترل و نظارت بر احداث هر گونه ساختمان و تأسیسات و سایر اقدامات مربوط به توسعه و عمران در داخل محدوده شهر را نیز به عهده دارند.

ژ- حریم: بر اساس قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها - مصوب ۱۳۸۴ - حریم شهر عبارت است از قسمتی از اراضی بدون فاصله پیرامون محدوده شهر که نظارت و کنترل شهرداری در آن ضرورت دارد و از مرز تقسیمات کشوری شهرستان و بخش مربوط تجاوز نکند. در این آیین نامه منظور از کلمه «حومه» همان حریم می باشد.

ماده ۲- به موجب ماده (۹) قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت - مصوب ۱۳۸۶ - و ماده (۲) آیین نامه اجرایی قانون یاد شده، حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه (حریم) آن، توسط شهرداری ها مدیریت می شود.

آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه - مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۱۹

ماده ۳ (اصلاحی ۰۴، ۰۸، ۱۳۸۸) - شهرداری برای انجام وظایف مدیریتی خود در حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه می تواند با توجه به شرایط شهر و تشکیلات حمل و نقل خود در شهرهای با جمعیت بیش از یکصد هزار نفر، سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر و سازمان مدیریت حمل و نقل بار و در شهرهای دارای سازمان حمل و نقل همگانی، مدیریت حمل و نقل مسافر و مدیریت حمل و نقل بار در سازمان حمل و نقل همگانی شهرداری و در سایر شهرها مدیریت حمل و نقل بار و مسافر تأسیس نماید.

تبصره (اصلاحی ۲۳، ۰۳، ۱۳۸۹) - سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر با رعایت قوانین و مقررات یادشده می تواند از ادغام سازمان (شرکت) اتوبوسرانی، تاکسیرانی، (و در صورت وجود، قطار شهری) به وجود آید.

ماده ۴ (اصلاحی ۰۴، ۰۸، ۱۳۸۸) - برای انجام خدمات حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهر و حومه آن، شرکت های حمل و نقل بار یا مسافر درون شهری، در چارچوب مقررات و قوانین مربوط که در قالب تبصره های (۱) و (۲) این ماده تأسیس شده و به ثبت رسیده یا خواهند رسید تحت مدیریت شهرداری فعالیت می نمایند.

تبصره ۱ (اصلاحی ۰۴، ۰۸، ۱۳۸۸) - اشخاص حقیقی فعال در حمل و نقل باید ظرف دوازده ماه پس از ابلاغ این آیین نامه صرفاً در قالب شرکت تعاونی یا خصوصی ساماندهی شده مجاز به ادامه فعالیت خواهند بود.

تبصره ۲ (اصلاحی ۰۴، ۰۸، ۱۳۸۸) - اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در حمل و نقل شهری و حومه ای بار و مسافر موظفند حداکثر ظرف دوازده ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه و بر اساس برنامه زمان بندی شهرداری، خود را با مفاد آن تطبیق دهند. در غیر این صورت، با اعلام شهرداری، نیروی انتظامی از ادامه فعالیت آنها جلوگیری خواهد بود.

ماده ۵ (اصلاحی ۰۴، ۰۸، ۱۳۸۸) - با تصویب این آیین نامه وظایف و اختیارات مشابه اشخاص حقوقی، دستگاه ها، سازمان ها، نهادها، اتحادیه ها، تعاونی ها و تشکل های صنفی فعال از جمله آژانس ها و مؤسسات خودروی کرایه و مانند آنها در امور حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهرها و حومه، به شهرداری واگذار می گردد و نامبردگان مذکور موظفند ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، سوابق، اسناد، مدارک و اطلاعات مربوط را بنا به درخواست شهرداری هر شهر از کارگروه موضوع ماده (۱۰) این آیین نامه طی صورت جلسه، در اختیار شهرداری ها (یا سازمان ها/ شرکت ها و واحدهایی که به نمایندگی از شهرداری معرفی می گردند) قرار دهند.

ماده ۶ - شهرداری ها موظفند با رعایت مقررات مربوط، در موارد ذیل برای مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در محدوده شهرها و حومه آن اقدام نمایند:

الف - مطالعه، تهیه و تنظیم برنامه جامع و هماهنگ برای تعیین خط مشی اجرایی حمل و نقل بار و مسافر درون شهری و اجرای آن در قالب برنامه های درازمدت، میان مدت، و کوتاه مدت پس از تصویب در مراجع ذیصلاح.

ب - آموزش و فرهنگ سازی.

پ - مدیریت و استقرار سامانه های هوشمند حمل و نقل (ITS).

ت - مدیریت و توسعه سامانه حمل و نقل عمومی.

ث - اعمال ضوابط ایمنی حمل و نقل بار و مسافر.

ج - معاینه فنی خودروها بر اساس مقررات مربوط.

چ - صدور پروانه بهره برداری شرکت های حمل و نقل بار و مسافر و نظارت بر فعالیت آنها.

ح - صدور پروانه فعالیت ناوگان حمل و نقل بار و مسافر.

خ - صدور پروانه اشتغال افراد در امور حمل و نقل بار و مسافر.

د - صدور بارنامه و برگ بار ویژه (ترافیکی).

ذ - راه اندازی و اداره پایانه های بار و مسافر شهری و حومه ای.

ر - اعمال محدودیت زمانی و مکانی برای حمل و نقل بار و مسافر.

ز - نظارت مستمر بر عملکرد و رضایت ذی نفعان حمل و نقل بار و مسافر.

ماده ۷ (اصلاحی ۰۴، ۰۸، ۱۳۸۸) - تا زمان تدوین و ابلاغ ضوابط ایمنی حمل و نقل بار یا مسافر، آن بخش از آیین نامه ها و دستورالعمل های جاری مربوط به ایمنی حمل و نقل جاده ای بار یا مسافر که قابل استفاده در ایمنی حمل و نقل بار و مسافر در شهر حومه ی باشد ملاک عمل است.

آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه - مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۱۹

ماده ۸ (اصلاحی ۱۳۸۹، ۰۳، ۲۳) - برای رسیدگی به تخلف در امور حمل و نقل بار و مسافر، هیأت انضباطی سه نفره مرکب از نماینده شهردار، نماینده وزارت کشور و نماینده شرکت های حمل و نقل بار یا مسافر تشکیل شده و مطابق آیین نامه های انضباطی مربوط که برابر مقررات در مراجع ذی صلاح تصویب شده یا می شود نسبت به تخلف شرکت ها و ذی نفعان رسیدگی و در حدود اختیارات یاد شده در قانون شهرداری رأی لازم را صادر می نماید. این رأی با تأیید مقامات صالح شهرداری قابل اجرا می باشد.

ماده ۹ - دستگاه های اجرایی ذی ربط به ویژه وزارتخانه های کشور، تعاون، راه و ترابری، بازرگانی و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، موظفند همکاری و هماهنگی های لازم را با شهرداری برای اجرای وظایف مقرر در این آیین نامه به عمل آورند.

ماده ۱۰ (اصلاحی ۱۳۸۸، ۰۸، ۰۴) - برای پیگیری اجرای مفاد ماده (۵) این آیین نامه در استان ها، کارگروهی به ریاست استاندار و متشکل از اشخاص ذیل ایجاد می شود.

الف - معاون امور عمرانی استانداری به عنوان دبیر کارگروه

ب - فرمانده نیروی انتظامی استان

ج - شهردار شهر مربوط

د - فرماندار شهرستان مربوط

ه (الحاقی ۱۳۸۸، ۰۸، ۰۴) - نمایندگان دستگاه های اجرایی مربوط استان حسب موضوع

ماده ۱۱ - شهرداری ها عملکرد سه ماه خود را به شورای همتا گزارش نموده و شورای همتا موظف است ضمن نظارت مستمر بر اجرای مفاد آیین نامه توسط شهرداری ها، عملکرد سه ماهه را به وزارت کشور (دبیرخانه شورای عالی) گزارش نماید. شورای عالی باید گزارش عملکرد شش ماهه استان ها را جمع بندی نموده و به ستاد ارسال نماید.

ماده ۱۲ - وزارت کشور موظف است ضمن نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه و ارزیابی عملکرد شهرداری ها، شرایط لازم برای اعطای جایزه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر درون شهری را فراهم و به ستاد گزارش نماید.

این تصویب نامه در تاریخ ۱۳۸۸/ ۳/ ۱۷ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

پرویز داودی - معاون اول رییس جمهور

معاونت تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات - معاونت حقوقی ریاست جمهوری (Qavanin.ir)

